

Yttrande över betänkandet SOU 2019:20 Stärkt kompetens i vård och omsorg (Dnr S2019/02078/FS)

Ersta Sköndal Bräcke högskola har beretts möjligheten att lämna synpunkter på remissen *Stärkt kompetens i vård och omsorg* (SOU 2019:20). Nedan presenteras Ersta Sköndal Bräcke högskolas yttrande.

Arbetet med att tydliggöra undersköterskans arbetsområde och utbildning är välkommet av flera skäl. Inte minst för att höja undersköterskans status och tydligare fokusera på den viktiga kompetens som behövs för att utöva yrket som undersköterska i en tid när befolkningen blir allt äldre och där multisjuklighet är vanlig.

Det är viktigt att utbildningen till undersköterska regleras och kvalitetssäkras. Betänkandet avser också i stort att fokusera hur utbildningen ska regleras för att yrkestiteln undersköterska ska kunna säkras. De aktörer som förmedlar utbildningar till undersköterska får högre krav på sig och arbetsgivarna får en tydligare bild av vad som kan förväntas av en undersköterska. Dock ställer olika lagstiftningar och nuvarande delegeringsregler till problem. När det gäller till exempel läkemedelshantering är det en sjuksköterskeuppgift som kräver en formell utbildning för att kunna utföras. Att transformera en sådan uppgift till en lägre utbildningsnivå är inte oproblematiskt vilket betänkandet i sin helhet ger uttryck för. Ett annat exempel är där Socialstyrelsen räknar upp kompetensområden av vikt för utbildningen. Här saknas helt sjukdomslära i uppräknningen av områden (se kap. 9.3). Det är av största vikt, att oavsett profession, vara förtrogen med olika sjukdomars påverkan på individen för att kunna initiera och genomföra omvårdnadsåtgärder utifrån individuella behov.

Eftersom betänkandet endast behandlar frågan om utbildningens kvalitet och innehåll kopplat till undersköterskans funktion och möjlighet till en skyddad yrkestitel riskerar författningsförslagen att bli verkningslös. Verkligheten är att en Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) lokalt kan reglera vad undersköterskan får genomföra för åtgärder.

Sammanfattningsvis: Det är ett steg i rätt riktning att tydliggöra utbildningen till undersköterska, men för att undersköterskor i realiteten ska kunna utföra arbetsuppgifter som idag tillhör legitimerad personal krävs flera lagändringar. Som betänkandet är utformat är risken stor att det blir ett slag i luften då nuvarande regelverk tillåter en lokal MAS att hindra icke-legitimerad personal att utföra vissa arbetsuppgifter.